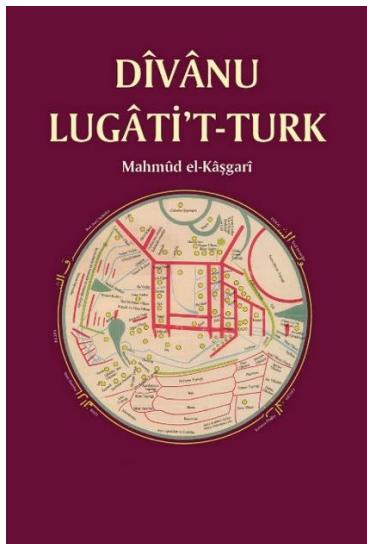

ÇATALPINAR ŞEHİT ONUR TİKEN ÇOK PROGRAMLI ANADOLU LİSESİ

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ PROJESİ OCAK AYI FAALİYET RAPORU

KAŞGARLI MAHMUT

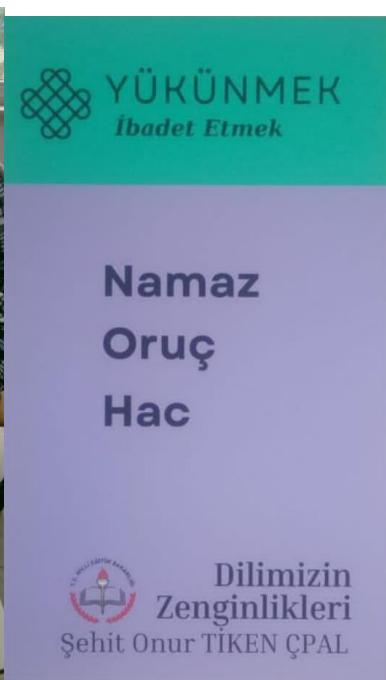
Karakhanlılar Dönemi'nde yaşamış, ordu komutanlığı yapmış önemli bir şahsiyettir. Arapça ve Farsçayı iyi bilen, sanattan, şiirden çok iyi anlayan Kaşgarlı Mahmud'un edebiyatımızda önemli bir yere sahip olmasının sebebiye Türk dili için çok kıymetli olan gramer kitabı Divânu Lugâti't-Türk yazmış olmasıdır. Bu eserin yazılış amacı Araplara Türkçeyi öğretmek ve Türkçenin zengin dil varlığını ortaya çıkarmaktır. Kaşgarlı Mahmud, Türklerin yaşadığı yerleri dolaşarak onların yaşayışlarını, kültürlerini, tarihlerini öğrenmiş ve bunlara kitabında yer vermiştir. Divânu Lugâti't-Türk, İslamiyet'ten önceki edebî ürünlerin günümüze ulaşması açısından da çok kıymetlidir. Türkçenin bilinen ilk sözlüğü, ilk dil bilgisi kitabı ve ilk edebiyat antolojisi olma özelliğini taşıyan geniş kapsamlı bir eserdir. Bu özelliklerinden dolayı pek çok bilim dalına kaynaklık etmektedir.

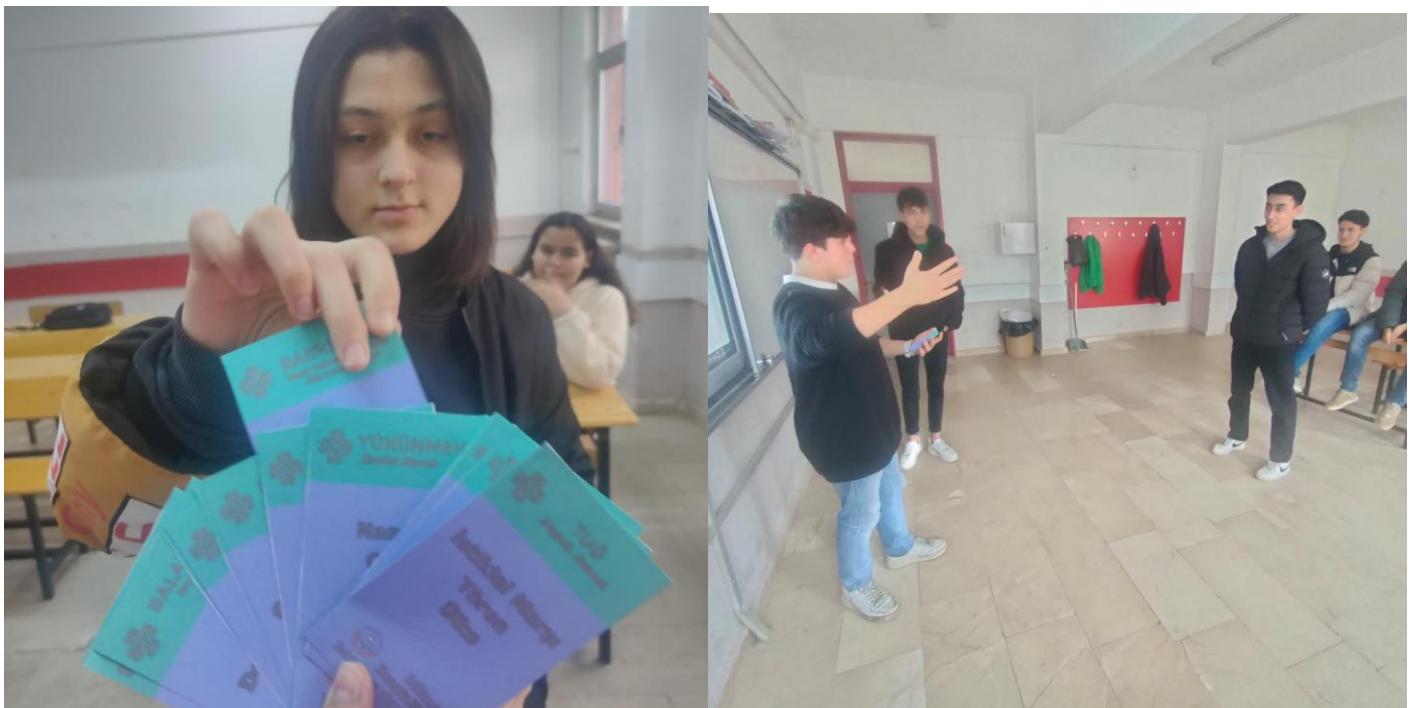
- “Diliminin Zenginlikleri Projesi” ocak ayı etkinlikleriyle devam etti.

<u>Anlamını Bul Duyuru</u>	
Yükünmek : İbadet etmek	
İmgemek : Emek etmek ; zihmet etmek	
Tug : Bıçak, sancak	
Alpagut : Tek başına düşmanı saldıran	
Beklemek : Arımanın vermek	
Aşagılık : Huya güzel , Kogak	
İrtesmek : Anıtmak	
<u>Balalananak</u> : Kuş yavruanak	
Kargı : Ateş yaktıktan sonra yapılan yapı	
Bartın Kişi : Kendi yolundan kimseyi alıkoymadığı kişi	
Uzkanmak : Ustalaşmak	
Yüfüfmek : Yardımlaşmak	
Kaytaran : Daima geri döndüren, kaşırın	
Gümük : Gerçekleşmek	
Adaslık : Dostluk , arkadaşlık , sadakat	
Arımak : Temizlenet , temiz olmak	
Bakisgan : Herkese göz uguayla bakan	
Gonak : Müslümanlara verilen ad.	

<u>Anımk</u> - Sapırge - Deterjan - Bez arası	<u>Bakisgan</u> - Kilbr - Göz - Sünel	<u>Gonak</u> - Dini hiz - İslamiyet - İbadet
<u>Edelemek</u> - Hedef - Hayal - İstek	<u>Iğremek</u> - Emarek - Korumak - Torpi	<u>İşyeri</u> - İşyeri - İşyeri - İşyeri
upurak Zap Cip Kılıç	İşyeri Dilek Bebek İşyeri	Zemir İşyeri İşyeri İşyeri
<u>Darmalı</u> - ankaral - angrılı - darmalı	<u>Darmalı</u> - ankaral - angrılı - darmalı	<u>İşyeri</u> - işyeri - işyeri - işyeri
<u>İşyeri</u> - işyeri - işyeri - işyeri	<u>Lamantin</u> - işyeri - işyeri - işyeri	<u>Lamantin</u> - işyeri - işyeri - işyeri

- Anlamını bul etkinliği için öğretmenler ve öğrenciler tarafından hazırlıklar yapıldı.

- Anlamını bul etkinliği için tabu kartları hazırlanarak tüm sınıflarda anlamını bul etkinliği uygulandı.

- Hatırlatmaca etkinliği için sınıflarda adam asmaca oyununa uyarlanarak ‘Hatırlatmaca oyunu’ oynandı.

DIVAN-I LÜGATİT TÜRK: DİLİMİZİN KÖKENLERİNE YOLCULUK

Divan-ı Lügatit Türk, Türk dilinin ilk sözlüğü olarak bilinen önemli bir eserdir. Eser 11. yüzyılın sonlarına doğru yaşamış olan Türk dilbilgini ve Tarihiçi Kâşgarlı Mahmud tarafından yazılmıştır. Aynı zamanda Divan-ı Lügatit Türk Arapça-Türkçe bir sözlük olarak tasarlanmış olup Türk dilinin o dönemde kullanımını, kelime kökenlerini ve anımlarını içermektedir. Bu muhteşem eser Türk dilinin zenginliğini ve çeşitliliğini ortaya koymak amacıyla yazılmıştır. Ve şimdi hayal edin bin yıl öncesine gidip diliğimizin kökenlerine İŞK tutan bu eseri karsınıza alıversunuz. İşte tonda bu noktada Divan-ı Lügatit Türk Sanrı tarihte konusur gibi bize bir dil atlası sunuyor. İnanabiliyor musunuz? O eski zamanların gizemli tünelerinde dolasırken kelimelerin bize anlatmak istediği hikayeleri dinliyorsunuz. O zor şartlar altında Kâşgarlı Mahmud adeta dilin Sihirli dünyasına olan bağlılığını kanıtlamış bir dil bilgini olarak öne çıkmıyor. Kelimelerin arasında yapılan bu destansı yolculuk, onun sadece bir dil bilgini değil aynı zamanda bir kültür elçisi olduğunu gösteriyor.

Mesela "Kurt" kelimesini hep beraber ele alalım. Divan-ı Lügatit Türk'in Sayfalarında, bu kelimenin kökeniyle ilgili bir hikaye gizlenmiştir. Kocağında bir kurt taşıyan efsanevi bir Kahramanın adında türemiş olması, sadece bir kelimenin değil aynı zamanda bir toplumun düşünce yapısının izini sürmeye neden oluyor. İlginç olan Sudur ki, bu hikaye sadece bir kurtun hikayesi değil, aynı zamanda bir milletin kültürünün derinliklerine ıksırmış şabasıdır. Divan-ı Lügatit Türk sadece bir dil bilgisi kitabı değil, aynı zamanda o dönemin kültürel zenginliklerinde yansıtıyor. Sözlük Sayfalarında dolasırken adeta medeniyetin esintisini hissediyorsunuz. O eski zamanların yaşam tarzı ve düşünce yapısı, kelimelerin ardında gizlenmiş. Düşünün Divan-ı Lügatit Türk Sayfalarında dolasırken, yazarın içsel dünyasıyla karşılaşıyorsunuz. Yazarca dair izler, ve sadece dilin evrimini değil, aynı zamanda bir düşünürün gözünden o dönemin anlamamızı olanak tanıyor. İşte bu yüzden bu eser bir dil bilgisi kitabından çok daha fazlasını ifade ediyor. Kitapta Türk dilinin kökenlerine indiğimizde derin bir Kültürel hizinenin kapılarını aralıyoruz. Orta Asya'nın unutulmaz destanları, Oğuzların cesareti, Göktürklerin ileri gittiği ve Uygurların sanatı, bu dillerin damalarında sonsuzca kadar aktar-

- Öğrenciler ilgili konu çerçevesinde deneme yazmaya ve il geneli yarışmaya katılmaya teşvik edildi. Okul birincisi seçilip gönderilen 10/A sınıfından Furkan Ada'nın yazdığı deneme metni.